โครงงาน โรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ

กฤษณะ มุ่ยสกุล, ดุลยรัตน์ เศรษฐ์กุลนนท์

สาขาวิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์, คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 1 ถนนอู่ทองนอก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

บทคัดย่อ -ปัญหาในปัจจุบันในด้านเกษตรกรหรือครัวเรือนในการดูแลและจัดการพืชพันธุ์ทาง การเกษตรมีปัญหาค่อนข้างมากในการควบคุมดูแลงบประมาณที่จะต้องเสียไปทั้งค่าน้ำหรือค่าจ้างบุคลากรใน การดูแลพืชพันธุ์ทางการเกษตรในด้านต่าง ๆ และวงจรชีวิตของเห็ดนางฟ้า มีการเติบโตได้ดีที่ อุณหภูมิที่ เหมาะมากต่อเส้นใยคือ 32 องศาเซลเซียส และสร้างดอกเห็ดได้ดีที่ 29 องศาเซลเซียส

เหตุผลนี้จึงได้นำเทคโนโลยีเข้ามาควบคุมและดูแลจัดการในด้าน วัดอุณหภูมิ ความชื้น การระบาย อากาศ และการให้น้ำของเห็ด และดูแลพืชพันธุ์ทางการเกษตรในด้านต่าง ๆ ปัญหาภัยแล้งที่รบกวนหัวใจเกษตรกรและครัวเรือน จะบรรเทาลงด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อควบคุมและ ดูแลจัดการในด้าน วัดอุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศ และการให้น้ำและดูแลเห็ด ต่าง ๆ

ชุดอุปกรณ์ควบคุมการรดน้ำอัจฉริยะต้นทุนต่ำ เสริมแกร่งเกษตรกรไทยยุค 4.0 รับภัยแล้ง พึ่งพา ตนเองได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้นอัตโนมัติในโรงเรือนเพาะเห็ด ช่วยควบคุมปริมาณการใช้น้ำ ตามเวลาที่กำหนดทำให้ช่วยลดการใช้น้ำในการเกษตรได้ไม่ต่ำกว่า 3 เท่า และยังถือเป็นการกระจายองค์ ความรู้นวัตกรรมเพื่อประยุกต์ใช้จริงในการเกษตรด้วยต้นทุนที่ต่ำที่เกษตรกรเข้าถึงได้

คำสำคัญ -เกษตรกร, เห็ด, ระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้นอัตโนมัติ

Automated Mushroom Project

Kirtsana Murtskun Student, Dulyarut Sretkullanon

Department of Electronic Technology, Faculty of Industrial Technology, Suan Sunandha Rajabhat University

1 U Thong Nok Road, Dusit, Khet Dusit, Bangkok 10300

Abstract - Current problems in the field of farmers or households in the care and management of agricultural crops have a lot of problems in controlling the budget that must be wasted, including water or wages, personnel in the care of agricultural plants in different fields. And the life cycle of fairy mushrooms Has grown well at The ideal temperature for the fibers is 32 degrees Celsius and can create a good mushroom at 29 degrees Celsius.

For this reason, technology has been used to control and manage the temperature, humidity, ventilation. And the watering of mushrooms And take care of agricultural plants in various fields

Drought problems that disturb the hearts of farmers and households Will be mitigated by applying technology to control and manage the temperature, humidity, ventilation And watering and caring for mushrooms

Low-cost intelligent watering control equipment set Strengthening Thai farmers in the 4.0 era, receiving sustainable drought, self-reliance

The automatic temperature and humidity control system in mushroom cultivation house Helps control water usage at a given time, helping to reduce water consumption in agriculture by at least 3 times, and is also considered to be an innovative knowledge distribution for practical application in agriculture at a low cost that farmers can access.

Keywords - farmers, mushrooms, automatic temperature and humidity control systems

บทน้ำ

ปัญหาในปัจจุบันในด้านเกษตรกรหรือ ครัวเรือนในการดูแลและจัดการพืชพันธุ์ทาง การเกษตรมีปัญหาค่อนข้างมากในการควบคุมดูแล งบประมาณที่จะต้องเสียไปทั้งค่าน้ำหรือค่าจ้าง บุคลากรในการดูแลพืชพันธุ์ทางการเกษตรในด้าน ต่าง ๆ และวงจรชีวิตของเห็ดนางฟ้า มีการเติบโต ได้ดีที่ อุณหภูมิที่เหมาะมากต่อเส้นใยคือ 32 องศา เซลเซียส และสร้างดอกเห็ดได้ดีที่ 29 องศา เซลเซียส

เหตุผลนี้จึงได้นำเทคโนโลยีเข้ามาควบคุมและดูแล จัดการในด้าน วัดอุณหภูมิ ความชื้น การระบาย อากาศ และการให้น้ำของเห็ด และดูแลพืช พันธุ์ทางการเกษตรในด้านต่าง ๆ

ปัญหาภัยแล้งที่รบกวนหัวใจเกษตรกรและ ครัวเรือน จะบรรเทาลงด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อควบคุมและดูแลจัดการในด้าน วัดอุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศ และการให้น้ำและ ดูแลเห็ด ต่าง ๆ

ชุดอุปกรณ์ควบคุมการรดน้ำอัจฉริยะต้นทุนต่ำ เสริมแกร่งเกษตรกรไทยยุค 4.0 รับภัยแล้ง พึ่งพา ตนเองได้อย่างยั่งยืน ผ่านส่วนประกอบ 5 ส่วน คือ

- 1) ระบบควบคุมการเปิด-ปิดน้ำอัตโนมัติ ในโรง เพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ
- 2) ระบบเซ็นเซอร์ ตรวจวัดอุณหภูมิและความชื้น ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
- 3) ระบบตรวจดูเห็ดในโรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ โดยสามารถดูผ่านสมาร์ทโฟน และบนเว็บไซต์ ออนไลน์ได้
- 4) ระบบระบายอากาศ ตามอุณหภูมิที่เหมาะสม ทางการเกษตร
- 5) ระบบสั่งการผ่านสมาร์ทโฟน และบนเว็บไซต์ ออนไลน์ การติดตามผล พร้อม ควบคุมความชื้น และอุณหภูมิ ของเห็ดตามต้องการ

ทั้งนี้ ระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้นอัตโนมัติ ในโรงเรือนเพาะเห็ด ช่วยควบคุมปริมาณการใช้น้ำ ตามเวลาที่กำหนดทำให้ช่วยลดการใช้น้ำใน การเกษตรได้ไม่ต่ำกว่า 3 เท่า และยังถือเป็นการ กระจายองค์ความรู้นวัตกรรมเพื่อประยุกต์ใช้จริง ในการเกษตรด้วยต้นทุนที่ต่ำที่เกษตรกรเข้าถึงได้ โดยเกษตรกรสามารถหาซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อ นำมาประกอบเองได้ในงบประมาณเริ่มต้น 5,000 บาท สามารถใช้กับพื้นที่แปลงเกษตรขนาด 1 ตารางกิโลเมตร หรือ 20 ไร่ เพื่อช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำในแปลง เกษตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อสร้าง โรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ
- 2. เพื่อลดค่าใช้จ่ายของเกษตรกร

วิธีการวิจัย

สำหรับรายละเอียดในบทนี้จะแสดงถึง ขั้นตอน และวิธีการดำเนินโครงงานปริญญานิพนธ์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

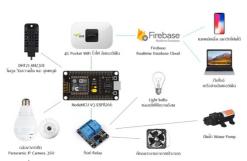
- 1. กำหนดรูปแบบการทำงานของเครื่อง
- 2. ออกแบบ และสร้างโครงสร้าง
- 3. ฟังก์ชัน และระบบการทำงาน

1. กำหนดรูปแบบการทำงานของเครื่อง

ลักษณะการทำงานของระบบควบคุมอุณหภูมิ และ ความขึ้นภายในโรงเพาะเห็ดนั้น มีการทำงาน ร่วมกันของอุปกรณ์ หลายส่วน โดยมี ไมโครคอนโทรลเลอร์เป็นตัวควบคุมการทำงาน ทั้งหมดบล็อกไดอะแกรมแสดงการทำงานของ ระบบควบคุมอุณหภูมิ และความชื้นภายในโรง เพาะเห็ด

รูปที่ 1 บล็อกไดอะแกรมระบบควบคุมอุณหภูมิ และความชื้นในโรงเพาะเห็ด เป็นบล็อกไดอะแกรมที่แสดงถึงระบบการทำงาน ในโครงงานโรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ ดังใน รูปภาพ

รูปที่ 2 บล็อกไดอะแกรมระบบควบคุมอุณหภูมิ และความชื้นในโรงเพาะเห็ด

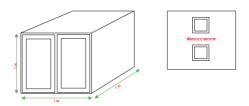
การทำงานของระบบควบคุมอุณหภูมิ และ ความชื้นภายในโรงเพาะเห็ด เริ่มจากการเซ็ตและ ตั้งค่า ไมโครคอนโทรลเลอร์ อาดูโน่ ในกล่อง ควบคุมภายในโรงเพาะเห็ดให้มีอุณหภูมิ และ ความชื้นตามที่ต้องการ ตัวตรวจจับ DHT 22 ทำ หน้าที่ตรวจจับ อุณหภูมิ และความชื้น นำค่าที่วัด ได้ส่งสัญญาณข้อมูลกลับมายังต้ไมโครคอนโทรล เลอร์เพื่อทำการประมวลค่าอุณหภูมิ และความชื้น ว่าตรงตามที่ตั้งไว้หรือไม่

เมื่ออุณหภูมิภายในโรงเพาะเห็ดสูงเกินกว่าที่ กำหนดไว้ ระบบจะสั่งให้วงจรขับพัดลมดูดอากาศ เข้าให้ทำงาน เป่าลมเข้าโรงเพาะเห็ดเพื่อทำให้ อุณหภูมิภายในค่อย ๆ ลดลงจนถึงอุณหภูมิที่ กำหนด

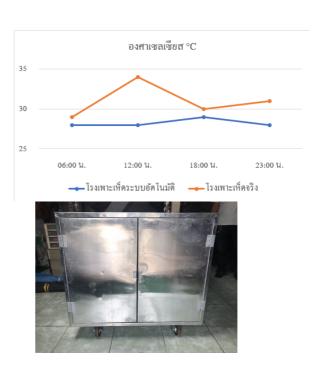
หากอุณหภูมิ ภายในโรงเพาะเห็ดต่ำกว่าที่กำหนด ไว้ ระบบจะสั่งให้วงจรขับกระแสไฟทำงาน เพื่อส่ง กระแสไฟ ไปยังหลอดไฟให้ความร้อนภายในโรง เพาะเห็ดเพื่อทำให้ อุณหภูมิภายในค่อย ๆ สู้งขึ้น จนถึงอุณหภูมิที่กำหนด

2. ออกแบบ และสร้างโครงสร้าง

โครงสร้างของโรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติมีขนาด ความกว้าง 1 เมตร ความยาว 1 เมตรความสูง 1 เมตร โรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติใช้อลูมิเนียม กล่องขนาด 1 นิ้วจำนวน 24 เส้น จำนวน 12 เส้น เป็นโครงสร้างหลัก สามารถวางขวดหัวเชื้อเห็ดได้ สูงสุด 40 ขวด แถวละ 10 ขวด จำนวน 2 แถว ของทั้งสองฝั่ง โครงสร้างของโรงเพาะเห็ดระบบ อัตโนมัติ มีส่วนประกอบที่สำคัญ

รูปที่ 3 โครงสร้างของโรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ โดยภาพที่เขียนในการออกแบบเป็นภาพแบบไอโช เมตริก (ISOMETRIC) เป็นภาพที่มองเห็นสัดส่วน ใกล้ และไกลออกไปมีขนาดเท่ากัน ลักษณะภาพ เป็นภาพจริง สามารถวัดขนาดต่าง ๆ ของด้าน ความยาว ความกว้าง และความสูงได้

รูปที่ 4 โครงสร้างโรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ (ด้านหน้า)

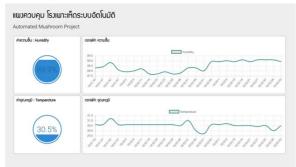
เป็นรูปภาพที่แสดงโครงสร้างภายนอกของโรง เพาะเห็ดเพื่อให้เห็นรูปแบบของตัวโปรเจคที่ ชัดเจน

รูปที่ 5 โครงสร้างโรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ (ด้าน ใน)

โดยรูปจะแสดงภายในโครงสร้างโปรเจคระบบ เพาะเห็ดอัตโนมัติโดยจะมีอุปกรณ์ติดตั้งไว้ตามจุด ต่างๆ ดังในรูป

3. ฟังก์ชัน และระบบการทำงาน

รูปที่ 6 แผนตรวจสอบ โรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ ผลการวิจัย

ผลการทดสอบ และบันทึกผลการทำงานของระบบ ควบคุมอุณหภูมิและความชื้นในโรงเพาะเห็ดที่ได้ ออกแบบสร้างขึ้น โดยมีผลการทดสอบ และบันทึก ผลการทำงานดังนี้

รูปที่ 7 กราฟแสดงองศาเซลเซียส เป็นรูปภาพแสดงการเก็บข้อมูลระหว่างวันขิงตัว โปรเจคว่ามีค่าของอุณหภูมิเท่าไหร่เพื่อเก็บมาเป็น ผลเฉลี่ย

วันที่ 12/11/2561	โรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ		โรงเพาะ	ะเห็ดจริง
เวลา	อุณหภูมิ (°C)	ความชื้น (%RH)	อุณหภูมิ (°C)	ความชื้น (%RH)
06:00	28	85	29	89
12:00	28	83	34	68
18:00	29	80	30	92
23:00	28	86	31	93
រេតិខែ	28.25	84	31	85.5

ตารางที่ 1 การทดสอบวัดอุณหภูมิและความชื้นใน โรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติ

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 โรงเพาะเห็ดระบบ อัตโนมัติ สามารถควบคุมอุณหภูมิเฉลี่นอยู่ที่ 28.25 องศาสเซลเซียส ความชื้นเฉลี่ยอยู่ที่ 84 เปอร์เซ็นต์ของความชื้นสัมพัทธ์ ส่วนโรงเรือนเพาะ เห็ดจริงสามารถควบคุมอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 31 องศาเซลเซียส ความชื้นเฉลี่ยอยู่ที่ 85.5 เปอร์เซ็นต์ ของความชื้นสัมพัทธ์

วัน/เดือน/ปี	ปริมาณการใช้น้ำต่อวันของ ระบบ (ถิตร)	ปริมาณการใช้น้ำต่อวันของโรง เพราะจริง (ถิตร)
12 พฤศจิกายน 2561	45	53
13 พฤศจิกายน 2561	38	49
14 พฤศจิกายน 2561	39	50
15 พฤศจิกายน 2561	42	56
16 พฤศจิกายน 2561	42	48
17 พฤศจิกายน 2561	43	49
18 พฤศจิกายน 2561	38	48
ผลเฉลี่ยการใช้น้ำต่อวัน	41	51

หมายเหตุ : ถังบรรจุน้ำของระบบมีขนาคความจุ 10 ลิตร

ตารางที่ 2 การทดสอบวัดปริมาณการใช้น้ำใน จากการทดสอบวัดปริมาณการใช้น้ำใน 1 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยต่อวันคือ 41 ลิตร เทียบกับปริมาณการใช้ น้ำของโรงเพาะเห็ดจริงเฉลี่ยต่อวันคือ 51 ลิตร จะ เห็นได้ว่าโรงเพาะเห็ดระบบอัตโนมัติจะมีปริมาณการใช้ น้ำน้อยกว่าโรงเพาะจริงอยู่ 80.392 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบอัตราส่วนโรงเรือนที่เท่ากัน

กราฟของวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 จะเห็นว่า อุณหภูมิ และความชื้นของโรงเพาะเห็ดระบบ อัตโนมัติจะมีความคงที่มากกว่าโรงเรือนเพาะเห็ด

ตารางที่ 4.8 ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของอปกรณ์แต่ละชนิดในระบบ

อุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าในระบบ	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าเมื่อ อุปกรณ์ทำงาน (วัตต์)	ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่อุปกรณ์ ทำงานใน 1 วัน (ชั่วโมง)
ตู้ควบคุมรวม	4	24
พัดลมดูดลมเข้า	25	8
พัดลมดูดลมออก	25	4
ปั๊มน้ำ	26	6
กล้องวงจรปิด	28	24
หลอดไฟให้ความร้อน	35	1

จริง โดยความชื้นของโรงเรือนเพาะเห็ดจริงมีความ ผันผวนมากแสดงได้

ตารางที่ 2 ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของอุปกรณ์แต่ละ ชนิดในระบบ

จากการทดสอบวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้า ได้ค่า ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของแต่ละอุปกรณ์ และได้ทำ การจับเวลาวัดระยะเวลาโดยเฉลี่ยอุปกรณ์ทำงาน ใน 1 วัน ซึ่งแต่ละอุปกรณ์จะทำงานไม่พร้อมกัน เมื่อตั้งค่าให้ระบบทำงานโดยอัตโนมัติตลอด 1 สัปดาห์ และบันทึกผล จะได้ค่าปริมาณการใช้ ไฟฟ้าเฉลี่ยต่อ 1 วันของระบบ เช่น ข้อมูล ณ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 มีระยะเวลาเฉลี่ยที่อุปกรณ์ ทำงานใน 1 วันคือตู้ควบคุมรวม 24 ชั่วโมง พัดลม ดูดลมเข้า 8 ชั่วโมง พัดลมดูดลมออก 4 ชั่วโมง ปั้ม น้ำ 6 ชั่วโมง กล้องวงจรปิด 24 ชั่วโมง และ หลอดไฟให้ความร้อน 1 ชั่วโมง คำนวณได้จากสูตร คือ นำปริมาณการใช้ไฟฟ้าเมื่ออุปกรณ์ทำงาน คูณ ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่อุปกรณ์ทำงานใน 1 วัน และ นำผลที่ได้ของแต่ละอุปกรณ์มาบวกกันจะได้

วัน/เดือน/ปี	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยต่อวันของระบบ (กิโลวัตต์)	
12 พฤศจิกายน 2561	1.259	
13 พฤศจิกายน 2561	1.302	
14 พฤศจิกายน 2561	1.128	
15 พฤศจิกายน 2561	1.332	
16 พฤศจิกายน 2561	1.268	
17 พฤศจิกายน 2561	1.339	
18 พฤศจิกายน 2561	1.278	
ผลเฉลี่ยการใช้ไฟฟ้าต่อวัน	1.272	

ตารางที่ 2 ผลการวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าของ ระบบใน 1 สัปดาห์ จากการทดสอบวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าใน 1 สัปดาห์ค่าเฉลี่ยต่อวันคือ 1.272 กิโลวัตต์

สรุปและอภิปรายผล

บทนี้จะกล่าวสรุปถึง ผลการดำเนินงานการจัดทำ ปริญญานิพนธ์การสร้างระบบควบคุมอุณหภูมิ และความชื้นในโรงเพาะเห็ดดังนี้

สรุปผลการดำเนินงาน

การทำงานของระบบควบคุมอุณหภูมิ และ ความชื้นภายในโรงเพาะเห็ด เริ่มจากการเซ็ตและ ตั้งค่า ไมโครคอนโทรลเลอร์ อาดูโน่ ในกล่อง ควบคุมภายในโรงเพาะเห็ดให้มีอุณหภูมิ และ ความชื้นตามที่ต้องการ ตัวตรวจจับ DHT 22 ทำ หน้าที่ตรวจจับ อุณหภูมิ และความชื้น นำค่าที่วัด ไมโครคอนโทรลเลอร์ เพื่อทำการประมวลค่า อุณหภูมิ และความชื้นว่าตรงตามที่ตั้งไว้หรือไม่ เมื่ออุณหภูมิ ภายในโรงเพาะเห็ดสูงเกินกว่าที่ กำหนดไว้ ระบบจะสั่งให้วงจรขับพัดลมดูดอากาศ เข้าให้ทำงาน เป่าลมเข้าโรงเพาะเห็ดเพื่อทำให้ อุณหภูมิภายในค่อย ๆ ลดลงจนถึงอุณหภูมิที่ กำหนด หากอุณหภูมิ ภายในโรงเพาะเห็ดต่ำกว่าที่ กำหนดไว้ ระบบจะสั่งให้วงจรขับกระแสไฟทำงาน เพื่อส่งกระแสไฟ ไปยังหลอดไฟให้ความร้อน ภายในโรงเพาะเห็ดเพื่อทำให้ อุณหภูมิภายในค่อย ๆ สูงขึ้นจนถึงอุณหภูมิที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง

[1] ปัจจัยต่าง ๆ ในการเพาะเห็ด. (ระบบ ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

https://ifarm.co.th(สืบค้นล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2561)

[2] ขั้นตอนการเพาะเห็ดนางฟ้า. (ระบบออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

https://www.palangkaset.com/ผักเศรษฐกิจ/ การเพาะเห็ดนางฟ้า-1-ก้อน (สืบค้นล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2561)

[3] การตรวจวัดความชื้น สัมพัทธ์ ในอากาศ. (ระบบออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

http://globethailand.ipst.ac.th/?page_id=40 75 (สืบค้นล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2561)

[4] Arduino. (ระบบออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.arduitronics.com/product/927 /nodemcu-version-3-2 (สืบค้นล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2561)

[5] ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีเครื่องสูบน้ำ. (ระบบออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

http://www.neoprowaterpump.com/index.php (สืบค้นล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2561) [6] ลักษณะการทำงานของปั้ม. (ระบบออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://ienergyguru.com/2015/09/pump/ (สืบค้นล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2561) [7] การทำงานของหลอดไฟ หลอดไฟแบบไส้. (ระบบออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.nstda.or.th/th/nstdaknowledge/1816-light-bulb (สืบค้นล่าสุด 13 พฤศจิกายน 2561) [8] การทำงานของพัดลมดูดอากาศ. (ระบบ ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://ienergyguru.com/2015/09/fan/ (สืบค้นล่าสุด 13 พฤศจิกายน 2561) [9] ลักษณะการทำงานของกล้องวงจรปิด. (ระบบ ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.hssscctv.com/14604727/ ความรู้เกี่ยวกับกล้องวงจรปิด- (สืบค้นล่าสุด 14 พฤศจิกายน 2561) [10] การใช้งาน Google Firebase. (ระบบ ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://medium.com/firebasethailand/รู้จักfirebase-realtime-database-ตั้งแต่-zero-จน เป็น-hero-5d09210e6fd6 (สืบค้นล่าสุด 15 พฤศจิกายน 2561) [11] ลักษณะการทำงานของรีเลย์. (ระบบ ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก http://www.psptech.co.th/รีเลย์relayคือ อะไร-15696.page (สืบค้นล่าสุด 15 พฤศจิกายน

2561)